

Języki i paradygmaty programowania:  
Laboratorium nr 4  
Podstawowe paradygmaty programowania  
obiektowego - wprowadzenie. Polimorfizm.

2017-2018

*mgr inż. Przemysław Walkowiak*  
*dr inż. Michał Ciesielczyk*

## Instrukcja

W czasie pisania programu pamiętaj o:

1. dbaniu o czytelność kodu (odpowiednie formatowanie kodu, nazewnictwo zmiennych adekwatne do ich znaczenia, komentarze),
2. dbaniu o czytelność interfejsu z użytkownikiem (w sposób jawny pytaj użytkownika jakie dane ma podać oraz opisz wyniki, które zwracasz),
3. przed fragmentem implementującym poszczególne zadania umieść komentarz: `/*Zadanie X */` oraz wypisz na ekranie analogiczny komunikat (X jest numerem zadania): `std::cout << "Zadanie X"<< std::endl;`,
4. każde zadanie umieść w oddzielnej funkcji (w niej dopiero należy odwoływać się do zaimplementowanych funkcji i klas),
5. zaimplementuj menu wyboru zadania, a następnie wykorzystując pętlę **do-while** oraz konstrukcję **switch** wykonaj odpowiedni fragment kodu,
6. w zadaniach wymagających udzielenia komentarza bądź odpowiedzi, należy umieścić go w kodzie programu (np. w postaci komentarza albo wydrukować na ekranie),
7. w zadaniach polegających na zaprojektowaniu klasy należy utworzyć jej instancję i wykorzystać zaimplementowaną funkcjonalność.

## Wprowadzenie

Przeanalizuj kod: <https://gist.github.com/przemkovv/767778cb9b6d2ae57a9c327c695a9c59>. Kod możesz skopiować i uruchomić u siebie. Plik o nazwie `polimorfizm.cpp` z tą samą zawartością znajduje się również na moodle.

## Zadania

### Zadanie 1

Zaimplementuj klasę `ShapeContainer`, która jest odpowiedzialna za zarządzanie kolekcją różnych figur. Wykorzystując mechanizmy dziedziczenia oraz definicje klas z poprzednich laboratoriów zaprojektuj klasy dla figur: kwadrat, prostokąt, koło, elipsa. Każda klasa powinna posiadać odpowiednią metodę dla obliczania pola (`area()`) i obwodu figury (`perimeter()`).

Klasa `ShapeContainer` powinna implementować następujące funkcje:

- a) **void** `add(Shape*)` – dodającą nową figurę do bazy,

- b) `void displayAll() const` – wyświetlającą nazwy wszystkich figur razem z ich polami powierzchni, oraz

Zwróć uwagę, że kolekcja wewnątrz klasy `ShapeContainer` powinna być typu wskaźnik na klasę bazową figur (najwyższa w hierarchii). Na koniec, przetestuj swoją implementację przykładowymi danymi. Pamiętaj o zwalnianiu pamięci podczas niszczenia obiektu typu `ShapeContainer`.

**Wskazówka 1** Wzór na pole powierzchni ograniczonej przez elipsę:  $\pi ab$ , oraz przybliżony wzór na obwód elipsy:  $\pi(\frac{3}{2}(a+b) - \sqrt{ab})$ , gdzie  $a$  i  $b$  to odpowiednio pół wielka i pół mała elipsy.

**Wskazówka 2** Do przechowywania kolekcji figur możesz skorzystać z klasy `std::vector`.

```
#include <vector>

/* ... */

5 // inicjalizacja listy
  std::vector<Shape*> shapes;

// dodawanie nowej figury f
  shapes.push_back(f);

10 // przeglądanie listy
   for (Shape* f : shapes) {
       // dla każdej figury s w kolekcji shapes wykonaj
       // ...
15 }
}
```

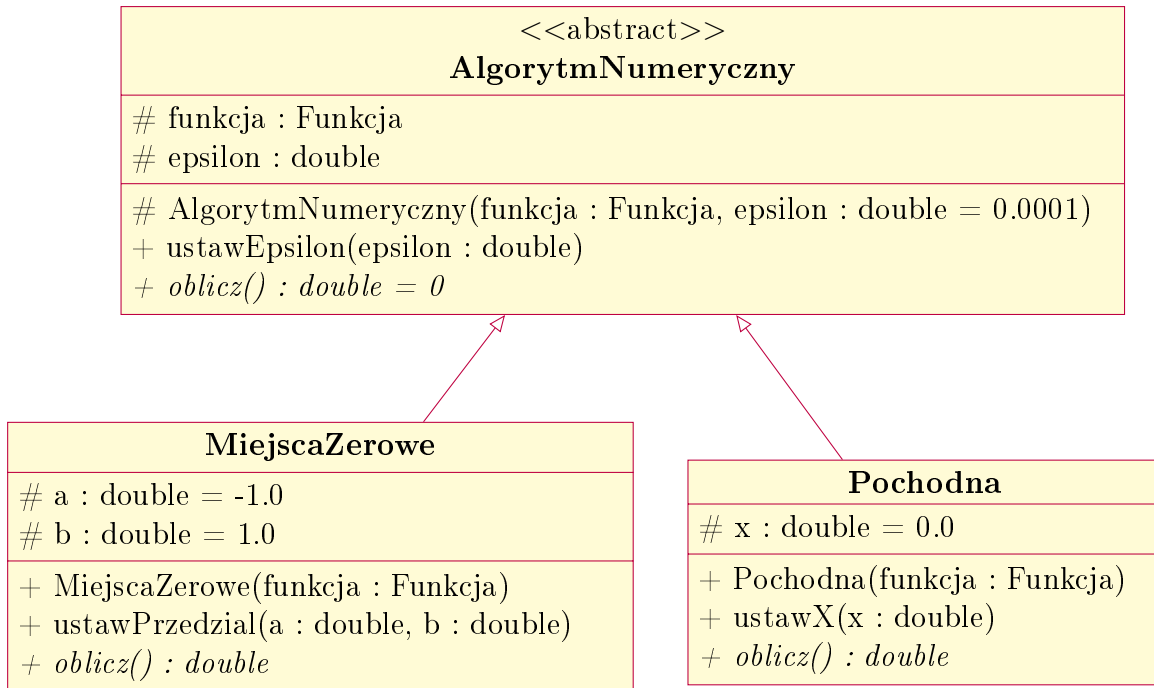
## Zadanie 2

Wykorzystując program z poprzedniego zadania, w klasie `ShapeContainer` zaimplementuj dodatkowe funkcje:

- a) `double totalArea() const` – zwracającą sumę pól wszystkich figur przechowywanych w bazie,  
b) `std::vector<Shape*> getGreaterThan(double area)` – zwracającą listę figur o polu powierzchni większym niż zadane.

## Zadanie 3\*

Wykorzystując fragmenty kodu z poprzednich laboratoriów (zadanie z liczeniem miejsc zerowych) zaimplementuj klasę abstrakcyjną (posiadającą metody czysto wirtualne, ang. *pure-virtual*) `AlgorytmNumeryczny` oraz klasy dziedziczące po niej `Pochodna` oraz `MiejscaZerowe` (rysunek 1), które implementują odpowiednie algorytmy. W szczególności



Rysunek 1: Diagram klas dla algorytmów numerycznych.

funkcja `MiejscaZerowe::oblicz` powinna zwracać przybliżoną wartość miejsca zerowego w przedziale  $(a, b)$  zadaną dokładnością  $\epsilon$ , natomiast `Pochodna::oblicz` powinna zwracać przybliżoną wartość pochodnej w punkcie  $x$  zadaną dokładnością  $\epsilon$ .

Zaimplementuj klasy pochodne do klasy `Funkcja` z poprzedniego obliczające wartości dla funkcji:

- $\sin(x)$
- $\cos(x)$
- $e^x$
- $1/x$

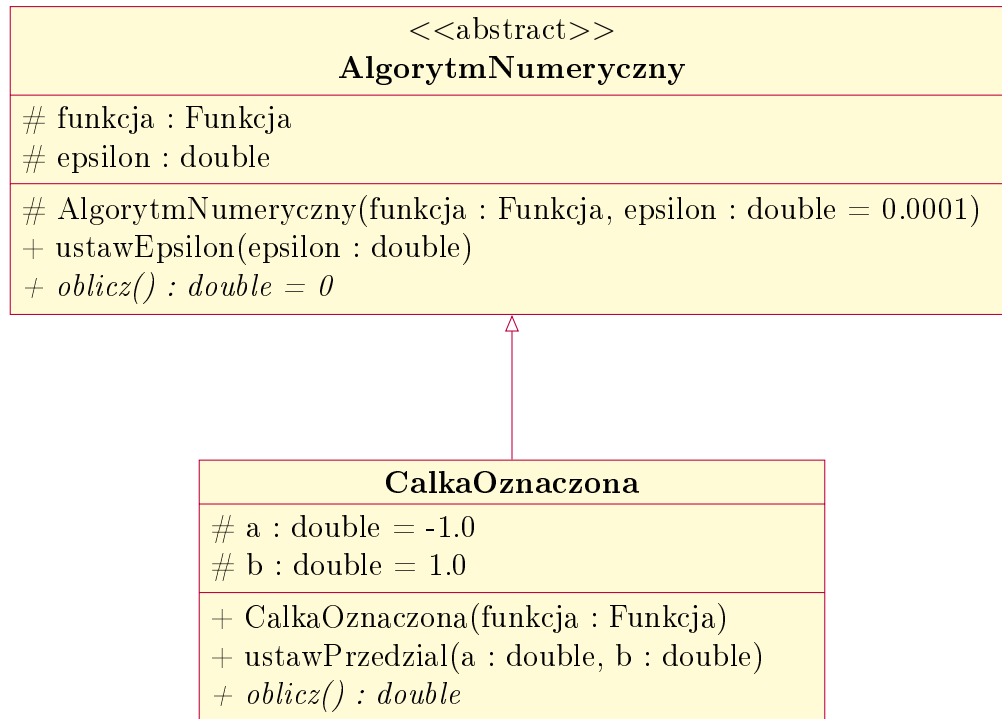
Z wykorzystaniem przygotowanej implementacji, wyświetl na ekranie wartości miejsc zerowych oraz pochodnych dla powyższych funkcji. Pamiętaj o ustawieniu odpowiednich parametrów.

#### Dodatkowe informacje:

- numeryczne obliczanie pochodnej - aby wyznaczyć pochodną  $f$  w punkcie  $x_0$  możesz skorzystać ze wzoru:

$$\frac{f(x_0 + \epsilon) - f(x_0)}{\epsilon}.$$

- wyszukiwanie miejsc zerowych - wykorzystaj algorytm z poprzedniego laboratorium.



Rysunek 2: Diagram klas dla algorytmów numerycznych.

### Zadanie 4\*

Zaimplementuj klasę `CalkaOznaczona`, dziedziczącą po klasie `AlgorytmNumeryczny` z poprzedniego zadania, pozwalającą na wyznaczenie przybliżonej wartości całki oznaczonej w przedziale  $(a, b)$  zadaną dokładnością  $\epsilon$ . Aby obliczyć wartość całki możesz skorzystać np. z metody prostokątów.

Z wykorzystaniem przygotowanej implementacji, wyświetl na ekranie wartość całki dla funkcji z poprzedniego zadania ( $\sin(x)$ ,  $\cos(x)$ ,  $e^x$ ,  $1/x$ ) i wybranych przedziałów  $(a, b)$ .

#### Dodatkowe informacje:

- całkowanie numeryczne – [https://pl.wikipedia.org/wiki/Całkowanie\\_numeryczne](https://pl.wikipedia.org/wiki/Ca%C5%82kowanie_numeryczne)